EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 23.5.2024
COM(2024) 211 final

2024/0116 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

milles käsitletakse Euroopa Liidu võetavat seisukohta ELi-ICAO ühiskomitees seoses otsusega võtta vastu Euroopa Liidu ja Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni vahelise koostöömemorandumi (millega luuakse tõhustatud koostöö raamistik) IV lisa suutlikkuse suurendamise, tehnilise toe ja rakendusalase abi kohta

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse seisukohta, mille Euroopa Liit võtab ELi-ICAO ühiskomitees seoses otsusega võtta vastu Euroopa Liidu ja Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni vahelise koostöömemorandumi (millega luuakse tõhustatud koostöö raamistik) IV lisa suutlikkuse suurendamise, tehnilise toe ja rakendusalase abi kohta

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsioon

Rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni (edaspidi „Chicago konventsioon“) eesmärk on reguleerida rahvusvahelist lennutransporti. Chicago konventsioon jõustus 4. aprillil 1947 ja sellega asutati Rahvusvaheline Tsiviillennunduse Organisatsioon.

Kõik ELi liikmesriigid on Chicago konventsiooni osalised.

2.2. ELi ja ICAO koostöömemorandum

ICAO on ÜRO spetsialiseeritud asutus, mis töötab välja üleilmseid standardeid, tavasid ja poliitikapõhimõtteid rahvusvahelise tsiviillennutranspordi tarbeks.

Tsiviillennundusvaldkond on suures osas hõlmatud liidu õigusaktidega ning enamik asjaomaseid rahvusvahelisi standardeid ja nõudeid on üle võetud liidu õigusaktidesse. Seega on aktiivne osalemine ICAO poliitikakujundamises ELi jaoks oluline, kuna see võimaldab panustada jõulise üleilmse lennunduspoliitika väljatöötamisse.

ELil ja ICAO-l on pikaajalised ja tihedad suhted, mille kinnituseks võeti 2011. aastal vastu ka koostöömemorandum, mis jõustus 29. märtsil 2012 (pärast selle allkirjastamist[1] ja sõlmimist[2] ELi tasandil). Praeguseks on koostöömemorandumit täiendatud kolme lisaga, milles käsitletakse lennuliikluse korraldamise, lennuohutuse ja lennundusjulgestusega seotud teemasid.

Koostöömemorandumi tõhusa toimimise ja rakendamise eest vastutab ELi-ICAO ühiskomitee, mis on loodud koostöömemorandumi punkti 7.1 kohaselt. Ühiskomitee vastutab koostöömemorandumi uute lisade ja nende muudatuste vastuvõtmise eest, nagu on osutatud koostöömemorandumi punkti 7.3 alapunktis c. Ühiskomitee tööd juhivad tavaliselt ICAO peasekretär ning Euroopa Komisjoni liikuvuse ja transpordi peadirektoraadi peadirektor.

Koostöömemorandumi sõlmimist käsitleva nõukogu otsuse 2012/243/EL[3] artiklis 3 on sätestatud, et nõukogu määrab kindlaks seisukoha, mille liit võtab koostöömemorandumi punkti 7.1 kohaselt loodud ühiskomitees.

---

1 ELT L 232, 9.9.2011, lk 1.

2 ELT L 121, 8.5.2012, lk 16.

3 Nõukogu 8. märtsi 2012. aasta otsus 2012/243/EL Euroopa Liidu ja Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni vahelise koostöömemorandumi (millega luuakse tõhustatud koostöö raamistik) sõlmimise ning koostöömemorandumiga seotud menetluskorra sätestamise kohta (ELT L 121, 8.5.2012, lk 16).

2.3. Koostöömemorandumi IV lisa, milles käsitletakse suutlikkuse suurendamist, tehnilist tuge ja rakendusalast abi (edaspidi „kavandatav akt“)

ELi-ICAO ühiskomitee võtab oma järgmisel koosolekul, mis peaks toimuma 26. juunil 2024, eeldatavasti vastu otsuse koostöömemorandumi IV lisa (milles käsitletakse suutlikkuse suurendamist, tehnilist tuge ja rakendusalast abi) (edaspidi „kavandatav akt“) vastuvõtmise kohta.

Kavandatava akti eesmärk on tõhustada lepinguosaliste vahelist koostööd suutlikkuse suurendamisel ning tehnilise toe ja rakendusalase abi pakkumisel ELi-ICAO koostöömemorandumiga hõlmatud valdkondades, eelkõige suurendades teabevahetust, pakkudes võimalusi ühistegevuseks ja parandades ELi rahastatavate meetmete nähtavust.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Euroopa Liit pakub kolmandatele riikidele tehnilist tuge, suutlikkuse suurendamist ja rakendusalast abi mitmes lennundusvaldkonnas, nagu ohutus, julgestus, hõlbustamine ja keskkonnasäästlikkus, aidates nii kaasa lennutranspordi jõudsale arengule kogu maailmas.

Tehnilisel toel ja suutlikkuse suurendamisel on oluline roll, et saavutada üleilmsel tasandil üksmeel selles, kuidas minna üle kestlikele lennundustavadele ning tagada lennuohutus ja lennundusjulgestus kogu maailmas.

Kavandatava aktiga nähakse ette korrapärane dialoog seoses suutlikkuse suurendamist, tehnilist tuge ja rakendusalast abi käsitlevate meetmete (sealhulgas koolitused) võtmisega ELi-ICAO koostöömemorandumiga hõlmatud valdkondades, nimelt lennuohutuse, lennundusjulgestuse, lennuliikluse korraldamise ja keskkonnakaitse valdkonnas, et saavutada koostoime ja vajaduse korral koordineerida asjaomaseid meetmeid.

Kavandatav akt on asjakohane kõigis koostöömemorandumiga hõlmatud koostöö valdkondades, kuid eriti väärtuslik on see keskkonnakaitse seisukohalt. Lähtudes sellest, et ICAO assamblee võttis vastu resolutsioon A41-21, milles seatakse pikaajaline eesmärk saavutada rahvusvahelises lennundussektoris 2050. aastaks CO_2 nullnetoheide, tuleb täielikult ümber kujundada kogu lennundussektori energiasüsteem. Selleks on vaja teha investeeringuid maailma kõigis piirkondades, kohaldades koordineeritud üleilmset lähenemisviisi, et tagada õiglane areng. ICAO töötas välja algatuse „Kestlikule lennukikütusele üleminekuks antav abi, suutlikkuse suurendamine ja koolitused“ (Assistance, Capacity Building and Training for Sustainable Aviation Fuel, ACT-SAF), mille raames EL on käivitanud uue projekti, et toetada teostatavusuuringuid ja suutlikkuse suurendamise algatusi, mida osaliselt rakendab ICAO.

Seepärast on ELi ja ICAO ühiskomitee kavandatud seisukoht kiita heaks uus IV lisa, milles käsitletakse tehnilist tuge, suutlikkuse suurendamist ja rakendusalast abi ning millega luuakse nende oluliste toimingute jaoks tugev õigusraamistik.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõike 9 kohaselt võetakse vastu otsused, millega kehtestatakse „lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte,

välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, kuid mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“[4].

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

ELi-ICAO ühiskomitee on lepinguga, nimelt ELi ja ICAO vahelise koostöömemorandumiga loodud organ.

Akt, mille ELi-ICAO ühiskomitee peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt. Kavandatav akt on rahvusvahelise õiguse alusel siduv vastavalt koostöömemorandumi punktile 3.4, millega nähakse ette, et koostöömemorandumi kohaselt vastu võetud lisad moodustavad selle lahutamatu osa. Kavandatav akt ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

Kavandatava akti peamine eesmärk ja sisu on seotud transpordivaldkonnaga. Seega on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 100 lõige 2.

4.3. Kokkuvõte

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi lepingu artikli 100 lõige 2 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

5. KAVANDATAVA AKTI AVALDAMINE

Kuna ELi-ICAO ühiskomitee kavandatava akti tulemusel võetakse vastu Euroopa Liidu ja Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni vahelise koostöömemorandumi uus lisa, on asjakohane avaldada see pärast vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

[4] Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa *vs.* nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

2024/0116 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

milles käsitletakse Euroopa Liidu võetavat seisukohta ELi-ICAO ühiskomitees seoses otsusega võtta vastu Euroopa Liidu ja Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni vahelise koostöömemorandumi (millega luuakse tõhustatud koostöö raamistik) IV lisa suutlikkuse suurendamise, tehnilise toe ja rakendusalase abi kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 100 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsioon (edaspidi „Chicago konventsioon“), mille eesmärk on reguleerida rahvusvahelist lennutransporti, jõustus 4. aprillil 1947. Sellega loodi Rahvusvaheline Tsiviillennunduse Organisatsioon (ICAO). Liikmesriigid on Chicago konventsiooni osalisriigid ja ICAO liikmed.

(2) Euroopa Liidu ja Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni (ICAO) vaheline koostöömemorandum (millega luuakse tõhustatud koostöö raamistik)[5] (edaspidi „koostöömemorandum“) jõustus 29. märtsil 2012.

(3) Vastavalt koostöömemorandumi punkti 7.3 alapunktile c võib koostöömemorandumi punkti 7.1 alusel loodud ühiskomitee võtta vastu koostöömemorandumi lisad.

(4) ELi-ICAO ühiskomitee võtab oma järgmisel koosolekul eeldatavasti vastu otsuse, millega nähakse ette võtta vastu koostöömemorandumi IV lisa, milles käsitletakse suutlikkuse suurendamist, tehnilist tuge ja rakendusalast abi. Kõnealuse lisaga nähakse ette korrapärane dialoog seoses suutlikkuse suurendamist, tehnilist tuge ja rakendusalast abi käsitlevate meetmete (sealhulgas koolitused) võtmisega koostöömemorandumiga hõlmatud valdkondades, et saavutada koostoime ja vajaduse korral koordineerida asjaomaseid meetmeid.

(5) On asjakohane määrata kindlaks Euroopa Liidu nimel ühiskomitees võetav seisukoht seoses suutlikkuse suurendamist, tehnilist tuge ja rakendusalast abi käsitleva IV lisa vastuvõtmisega ja toetada selle vastuvõtmist, kuna uus lisa on liidu jaoks siduv,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

[5] ELT L 121, 8.5.2012, lk 16.

Seisukoht, mille Euroopa Liit võtab ELi-ICAO ühiskomitees seoses koostöömemorandumi IV lisa (milles käsitletakse suutlikkuse suurendamist, tehnilist tuge ja rakendusalast abi) vastuvõtmisega vastavalt Euroopa Liidu ja Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni vahelise koostöömemorandumi (millega luuakse tõhustatud koostöö raamistik) punkti 7.3 alapunktile c, põhineb ELi-ICAO ühiskomitee otsuse eelnõul, mis on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja